

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**IXe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 214.199 van 27 juni 2011  
in de zaak A. 191.598/IX-6244**

In zake : Ben BETTENS  
wonend te 2140 Borgerhout  
Zonstraat 72  
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van  
Ambtenarenzaken  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Emmanuel Jacobowitz  
kantoor houdend te 1160 Brussel  
Tedescolaan 7  
bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1. Het beroep, ingesteld op 25 februari 2009, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid (OFO), meegedeeld bij brief van 19 december 2008, waarbij Ben Bettens niet geslaagd wordt verklaard voor de gecertificeerde opleiding “Bevolking: bevoegdheden en beleid”.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marc Lefever heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 juni 2011.

Staatsraad Daniël Moons heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Emmanuel Jacobowitz, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marc Lefever heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. De verzoeker is ambtenaar bij de Federale Overheidsdienst (FOD) Binnenlandse Zaken.

3.2. Na de gecertificeerde opleiding “Bevolking: bevoegdheden en beleid” te hebben gevolgd, legt hij hierover op 15 mei 2008 de door het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid (hierna: OFO) georganiseerde test af. Diezelfde dag vindt ook de afsluitende test van de Franstalige opleiding plaats.

De door de verzoeker afgelegde test bestaat uit twee delen: enerzijds uit 24 meerkeuzevragen (op 24 punten van de 76 punten) waarbij voor elke vraag de juiste stelling uit vier theoretische antwoorden moet worden aangeduid en anderzijds uit 12 open vragen (op 52 van de 76 punten) die een vrij

theoretische antwoord behoeven dat een reproductie inhoudt van de gedoceerde stof. De test heeft als doel na te gaan of de leerdoelstellingen van de opleiding in voldoende mate werden bereikt. Om te slagen moet 60% of 45,60/76 worden behaald.

Uit het document “praktische richtlijnen voor de certificeringstest”, dat aan de kandidaten werd overhandigd bij het begin van de test, blijkt dat het OFO alle Belgische en Europese juridische normen ter beschikking zal stellen die nodig zijn om de open vragen te beantwoorden.

3.3. Overeenkomstig het protocol nummer 538 van 22 november 2005 waarin de conclusies zijn opgenomen van de onderhandeling die plaatsvond op 9 november 2005 in het Comité voor de federale, de gemeenschaps- en de gewestelijke overheidsdiensten betreffende de nota over de docimologie met betrekking tot de gecertificeerde opleidingen - Principes van het testbeleid van het OFO, bestaan de multiple choice-vragen uit 4 antwoordalternatieven per vraag waarvan er telkens slechts één juist is en gebeurt de verbetering als volgt: een correct antwoord levert 1 punt op, geen antwoord levert 0 punten op en voor een verkeerd antwoord wordt een half punt afgetrokken.

Voorts bepaalt het voormelde protocol dat het OFO bij elke test een kwaliteitscontrole “ex ante” en “ex post” uitvoert. De controle “ex ante” gebeurt op basis van drie elementen: het gedetailleerd opleidingsprogramma in combinatie met de specificatietabel en de gefinaliseerde test. De controle “ex post” heeft betrekking op een analyse van de testresultaten zodat bepaalde anomalieën in de antwoorden gedetecteerd kunnen worden.

3.4. Bij de controle “ex post” van de door de verzoeker afgelegde test wordt beslist om 5 meerkeuzevragen te schrappen, namelijk de vragen 6, 7, 20, 23 en 24 omdat de materie waarop de vraag slaat slecht werd behandeld tijdens de opleiding (vragen 6 en 7), er meerdere antwoorden correct waren (vragen 20 en 23) of de nodige teksten niet ter beschikking werden gesteld bij de test (vraag 24). Ook

de open vragen 2 en 6 worden geschrapt omdat de benodigde teksten niet ter beschikking van de kandidaten waren gesteld. Voor vier meerkeuzevragen (vragen 3, 4, 11 en 12) wordt beslist om de punten automatisch toe te kennen omdat er pas laattijdig aan de kandidaten werd meegedeeld dat het meerkeuzegedeelte geen open-boekexamen was en dit mogelijks de antwoorden op die vragen negatief heeft beïnvloed.

Bij de controle “ex post” van de test over de Franstalige opleiding worden vijf multiple choice-vragen geschrapt: 4 dezelfde vragen als in de Nederlandstalige test en voorts vraag 19 (terwijl in de test over de Nederlandstalige opleiding vraag 7 werd geschrapt). Daarenboven worden in de test over de Franstalige opleiding vier van de open vragen geschrapt.

3.5. Bij niet aangetekend verzonden brief van 19 december 2008 deelt het OFO aan de verzoeker mee dat hij 49,17% behaalde en bijgevolg niet geslaagd is. Dit is de bestreden beslissing.

#### *IV. Onderzoek van de middelen*

##### *A. Eerste middel*

##### *Standpunt van de partijen*

4. De verzoeker voert de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de formele motiveringswet) doordat hij niet in de gelegenheid werd gesteld om alle stukken van zijn dossier in te kijken. Weliswaar is hem een dossier voorgelegd dat de verbeter sleutel, de docimologische analyse met de geschrapte vragen en de vragen waarvoor de punten automatisch werden toegekend, zijn puntentelling, de modelantwoorden en een niet gecorrigeerde versie van zijn antwoorden bevat maar die stukken laten hem niet toe om te achterhalen wat de juiste, concrete motivering was om bepaalde vragen te

schrappen dan wel om de punten voor bepaalde vragen automatisch toe te kennen. Zo wordt nergens uitgelegd waarom een materie tijdens de opleiding slecht zou zijn aangebracht.

5. De verwerende partij antwoordt dat hetgeen te dezen gemotiveerd moest worden het niet-slagen van de verzoeker is, hetgeen ook afdoende gebeurd is door het door het opgeven van de bekomen punten. De verdere rechtvaardiging voor het annuleren van vragen of het automatisch toekennen van de punten kan teruggevonden worden in het administratief dossier, waar de verzoeker kennis van heeft genomen. Hij heeft aldus kennis van de motieven voor het annuleren van vragen en heeft derhalve geen belang bij het invoeren van een gebeurlijk gebrek in de formele motivering.

In zoverre het middel ook begrepen moet worden als een kritiek op de mate waarin de verzoeker toegang verleend werd tot het administratief dossier, merkt de verwerende partij op dat het middel niet van aard is om de onwettigheid van de bestreden beslissing aan te tonen. Die kritiek betreft immers niet de beslissing zelf maar wel de mate waarin de regels inzake openbaarheid van bestuur al dan niet werden nageleefd. De eventuele niet naleving van die regels heeft geen weerslag op de wettigheid van de bestreden beslissing.

6. In zijn memorie van wederantwoord repliceert de verzoeker dat een quoterings niet volstaat als motivering wanneer er gegevens voorhanden zijn die kunnen doen twijfelen aan de ernst van de toegekende punten. Een antwoord op deze twijfels dient uit het administratief dossier te blijken maar hij is niet in de mogelijkheid gesteld om inzage te nemen van het administratief dossier en meer bepaald van de inhoud van het proces-verbaal dat naar aanleiding van de test werd opgesteld. Hierdoor kon hij niet met kennis van zaken oordelen of het zinvol was de beslissing met een beroep te bestrijden.

### *Beoordeling*

7. De verzoeker voert aan dat de hem toegekende punten op zich als motivering niet volstaan nu er elementen zijn die kunnen doen twijfelen aan de ernst van de toegekende punten.

8. De examenstof van de door de verzoeker gevolgde opleiding “Bevolking: bevoegdheden en beleid” is duidelijk afgebakend en wordt onderricht tijdens een opleiding met een gedetailleerd programma dat erop gericht is de betrokkenen “kennis en vaardigheden” bij te brengen om beter te functioneren in hun actuele functie. Over de gedoceerde stof bestaat ook een syllabus. De afgelegde test zelf bestaat uit twee delen: enerzijds uit 24 meerkeuzevragen waarbij telkens uit vier theoretische antwoorden op een vraag de juiste stelling moet worden aangeduid en anderzijds uit 12 open vragen die een vrij theoretisch antwoord behoeven dat een reproductie inhoudt van de gedoceerde stof. De test heeft als doel na te gaan of de leerdoelstellingen van de opleiding in voldoende mate werden bereikt en wordt afgenomen door personen die deskundig zijn in hun vakgebied. Er wordt niet gepeild naar het bezit van bepaalde vaardigheden die een subjectieve appreciatie vanwege de examinatoren vereist. Aangezien het om een schriftelijke proef gaat is controle a posteriori mogelijk.

Op grond van die gegevens neemt de Raad van State aan dat de verzoeker heeft deelgenomen aan een proef die de kenmerken van een kennisproef vertoont. In een dergelijk kennisexamen vormen de punten de motivering van de examenuitslag, zoals vereist door de wet van 29 juli 1991.

9. De Raad van State doet de beoordeling van de examiner niet over; hij gaat na of de examiner zich bij het toekennen van de punten niet kennelijk vergist heeft. De bewijslast daarvan ligt bij de verzoeker. Het volstaat daarvoor niet dat hij vragen stelt bij de beoordeling van de examiner, hij moet zelf aantonen wat volgens hem het juiste antwoord is dat in de syllabus vervat ligt en uiteenzetten waarom of in welke mate zijn prestatie daarmee overeenstemt.

Niets belet hem zich daarvoor te laten voorlichten door andere deskundigen in het vak.

10. Te dezen formuleert de verzoeker welbepaalde kritieken over de wijze waarop de opleiding en de test is verlopen en over de schrapping van vragen maar hij brengt geen enkele inhoudelijke kritiek aan over de punten zelf die hem zijn toegekend op de verschillende vragen. De verzoeker toont dan ook niet aan dat de examinerator zijn beoordelingsbevoegdheid niet correct heeft gebruikt.

In die omstandigheden wordt de beslissing dat hij niet geslaagd is afdoende gemotiveerd door de vermelding dat hij slechts 49,17% van de punten behaald heeft terwijl 60 % vereist was.

11. De verzoeker wijst er voorts nog op dat hij niet kan achterhalen waarom bepaalde vragen werden geschrapt en voor bepaalde vragen de punten automatisch werden toegekend.

12. In het document “samenvatting van de doorgevoerde aanpassingen ten gevolge van de verbetering en de docimologische analyse” wordt evenwel wel degelijk voor elke beslissing tot schrapping van een vraag aangegeven waarom deze beslissing werd genomen. Hetzelfde geldt voor elke beslissing waarbij de punten voor een vraag automatisch worden toegekend. De verzoeker heeft er overigens geen belang bij om aan te voeren dat hij niet zou begrijpen waarom voor een aantal vragen de punten automatisch werden toegekend, aangezien die beslissing hem niet heeft benadeeld zodat ook het eventuele ontbreken van de motieven ervan hem geen nadeel kan hebben berokkend.

13. Het middel is niet gegrond.

*B. Tweede middel.*

*Standpunt van de partijen*

14. De verzoeker voert de schending aan van het gelijkheidsbeginsel doordat de Franstalige en Nederlandstalige kandidaten voor de certificeringstest niet op dezelfde wijze werden behandeld.

Vooreerst werden voor de Franstalige kandidaten vier vragen van het examengedeelte met open vragen geschrapt (vragen 2, 3, 4 en 6), terwijl voor de Nederlandstalige kandidaten slechts twee vragen (vragen 2 en 6) van dat examendeel werden geschrapt. De verantwoording voor het schrappen van twee extra vragen in de Franstalige test, namelijk dat de materie tijdens de lessen onvoldoende zou zijn uitgewerkt, wordt niet ondersteund door de documenten van het administratief dossier. De test was er immers op gericht de kennis van alle deelnemers te toetsen nadat alle deelnemers een identieke opleiding volgden. Dat de Nederlandstalige en de Franstalige opleiding identiek waren blijkt uit het studiemateriaal dat aan de cursisten ter beschikking werd gesteld.

Voorts is het gelijkheidsbeginsel ook geschonden doordat de Franstalige deelnemers aan de test een recentere gecoördineerde versie van de Vreemdelingenwet ter beschikking werd gesteld dan degene waarover de Nederlandstalige deelnemers konden beschikken.

15. De verwerende partij erkent dat de Nederlandstalige en de Franstalige kandidaten een andere versie van de Vreemdelingenwet ter beschikking hebben gekregen maar zij wijst er op dat -zoals ook uit het docimologisch verslag blijkt- hier rekening mee is gehouden door de vragen waarbij de bewuste wettekst gebruikt moest worden -de open vragen 2 en 6- in beide talen te schrappen.

Tevens erkent zij dat in de Nederlandstalige en de Franstalige test niet dezelfde vragen werden geschrapt, maar zij verantwoordt dit doordat bepaalde materies tijdens de opleiding in één van beide talen onvoldoende behandeld werden. Zo werden vragen 3 en 4 van het open vragen gedeelte enkel in de Franstalige test geschrapt omdat de materie waarover de vragen ging in de Franstalige opleiding louter werd uiteengezet terwijl die materie in de Nederlandstalige opleiding het voorwerp heeft uitgemaakt van toepassing en oefeningen.

16. In zijn memorie van wederantwoord voert de verzoeker aan dat de vaststelling dat de behandeling van de materie onvoldoende was niet steeds ondubbelzinnig blijkt uit de motivering van de opleiders. Dezen stellen immers meerdere malen dat zij waarschijnlijk of misschien deze materie niet voldoende behandelden. Bovendien blijkt uit de teksten die naar aanleiding van de opleiding werden verstrekt geenszins een verschil in behandeling van de materie.

Hij stelt verder dat de verwerende partij niet ingaat op de vaststelling dat er aan de Franstalige kandidaten tijdens de opleiding bijkomende informatie werd aangereikt waarover de Nederlandstalige kandidaten niet beschikten, namelijk een recentere gecoördineerde versie van de Vreemdelingenwet. Hij stipt aan dat de correctoren zelf stelden dat het feit dat de Nederlandstalige en de Franstalige kandidaten niet met dezelfde bronnen hebben kunnen werken een benadeling uitmaakt. Hoewel hun opmerking de test zelf betreft kan ze worden doorgetrokken naar een benadeling bij de voorbereiding van de test.

17. In zijn laatste memorie benadrukt de verzoeker dat er geen sprake is van twee verschillende testen -een Nederlandstalige en een Franstalige- maar wel van één test met een Nederlandstalige en Franstalige versie. De vragen op de test waren immers identiek en gebaseerd op een opleiding die eveneens identiek was; bovendien heeft ook de docimologische analyse betrekking op zowel de Nederlandstalige als de Franstalige test.

Voorts betwist de verzoeker dat uit de verschillen in de slaagpercentages tussen de Franstaligen en de Nederlandstaligen geconcludeerd zou kunnen worden dat er sprake is van een ongelijke situatie die een ongelijke behandeling verantwoordt. De vaststelling dat minder Franstaligen een bepaald onderdeel van de materie zouden beheersen dan Nederlandstaligen betekent niet dat er sprake zou zijn van een verschillende situatie. De verzoeker herhaalt in dat verband dat aan de deelnemers van beide taalgroepen een zelfde opleiding werd gegeven.

### *Beoordeling*

18. Het gelijkheidsbeginsel houdt in dat gelijke situaties op gelijke wijze en ongelijke situaties op verschillende wijze moeten worden behandeld, waarbij de mate van onderscheiden behandeling in verhouding moet zijn tot de mate van onderscheid in situatie.

19. Hoewel het gaat om twee verschillende testen, een Nederlandstalige en een Franstalige, hebben zij allebei tot doel de kandidaten te testen over hun kennis van dezelfde materie teneinde hen een zelfde voordeel, namelijk een competentietoelage, toe te kennen. De Nederlandstalige en de Franstalige kandidaten moeten dan ook op eenzelfde wijze worden behandeld.

20. De verzoeker klaagt het feit aan dat in de beide testen niet dezelfde vragen werden geschrapt.

Hij kan er zich evenwel niet over beklagen dat er in de Franstalige test twee vragen meer werden geschrapt dan in de Nederlandstalige nu zij niet aanvoert dat er met die vragen iets mis was in de Nederlandstalige test. Hij toont immers niet aan hoe hij door de schrapping van een vraag in de Franstalige test zou kunnen benadeeld zijn vermits hij niet aan de Franstalige test heeft deelgenomen en de schrapping dus onmogelijk zijn resultaat kan hebben beïnvloed.

Ten overvloede kan worden gesteld dat uit het docimologisch verslag blijkt dat voor die twee vragen (3 en 4) de verschillende slaagpercentages (vraag 3: 65%N/35%F; vraag 4: 59%N/27%F) wezen op een probleem dat alleen bij de Franstalige test rees. Het feit dat die vragen alleen in de Franse test werden geschrapt is dan ook in overeenstemming met het feit dat er zich alleen daar een probleem voordeed. De ongelijke behandeling is dan ook in overeenstemming met de ongelijkheid in situatie.

21. Het feit dat de verzoeker niet beschikte over de geüpdate versie van de Vreemdelingenwet zou hem maar kunnen hebben geschaad -dit wil zeggen zijn resultaat op een negatieve wijze hebben beïnvloed- indien dit een rol gespeeld heeft in de wijze waarop hij de test heeft afgelegd. Uit het dossier blijkt evenwel dat naar aanleiding van de docimologische analyse de vragen werden geschrapt waarvoor het kunnen beschikken over de nieuwe Vreemdelingenwet een meerwaarde had kunnen betekenen, met name de open vragen 2 en 6. Deze werden zowel in de Nederlandstalige als in de Franstalige test geschrapt zodat er van een ongelijke behandeling geen sprake is.

22. Het tweede middel is niet gegrond.

### *C. Derde middel*

#### *Standpunt van de partijen*

23. De verzoeker ontleent zijn derde middel aan de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het beginsel “patere legem quam ipse fecisti”.

Hij betoogt dat de bestreden beslissing niet steunt op een correcte feitenvinding nu, vermits vijf van de multiple choice-vragen werden geschrapt en vier ervan werden geneutraliseerd door aan alle kandidaten er de punten voor toe te kennen, blijkt dat 9 van de 24 multiple choice-vragen op de één

of andere manier niet correct, foutief, onzorgvuldig, slordig of manipulatief werden opgesteld. Voorts blijkt de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel ook uit de omstandigheid dat ofschoon werd aangekondigd dat de kandidaten alle voor de test noodzakelijke Belgische en Europese juridische normen ter beschikking gesteld zouden krijgen, dit niet het geval bleek te zijn, wat heeft geresulteerd in de annulering van twee vragen. De verzoeker werd hierdoor benadeeld aangezien hij deze vragen -naar zijn mening correct- heeft beantwoord nu er naar aanleiding van de test zelf geen mededeling werd gedaan dat de vragen zouden worden geannuleerd en is aldus ten onrechte bestraft voor de onzorgvuldigheid waarmee de test werd voorbereid.

Ten slotte stelt de verzoeker dat het beginsel “patere legem quam ipse fecisti” geschonden is omdat de kandidaten pas drie weken vóór het examen op de hoogte werden gebracht van de datum en de vorm van het examen terwijl in de dienstnota Pow-Dep/06-000336-00 van 6 januari 2006 van de dienst P&O van de FOD Binnenlandse zaken betreffende de inschrijving voor gecertificeerde opleidingen wordt gesteld dat elke kandidaat bij de start van de opleiding een gedetailleerd opleidingsprogramma krijgt en meer informatie over de vorm en het doel van de test, zoals concrete instructies en een correctierooster.

24. De verwerende partij antwoordt dat op de test wel degelijk alle benodigde teksten ter beschikking werden gesteld maar dat de tekst van de Vreemdelingenwet die aan de Franstalige kandidaten ter beschikking werd gesteld niet dezelfde was als deze die de Nederlandstalige kandidaten in hun examenomslag vonden. Evenwel werd in het docimologisch verslag daar rekening mee gehouden en werden de vragen waarbij gebruik gemaakt moest worden van deze wettekst geschrapt.

Voorts betoogt de verwerende partij dat het beginsel “patere legem quam ipse fecisti” te dezen niet van toepassing is omdat het protocolakkoord, waarin de praktische richtlijnen voor de test staan en waarin een “ex post” controle wordt voorzien, geen reglement is. Zelfs wanneer het protocol

als een reglement beschouwd moet worden dan is het niet geschonden aangezien het voorziet in een “ex post” controle en deze controle haar effect zou verliezen wanneer men de vragen waarvoor afwijkingen werden vastgesteld niet zou kunnen annuleren. De kandidaten konden op basis van de overige vragen wel degelijk op bevredigende wijze geëvalueerd worden zodat de test zijn pertinentie niet verloren heeft.

Ten slotte merkt de verwerende partij nog op dat in de dienstnota Pow-Dep/06-000336-00 op generlei wijze vermeld staat dat men reeds van bij de aanvang van de opleiding op de hoogte zou worden gesteld van datum en vorm van de test. Volgens haar geeft de verzoeker een zeer ruime eigen interpretatie van de bewoordingen die deze nota daaromtrent bevat namelijk “meer informatie over de vorm en het doel van de test, zoals concrete instructies en correctierooster (criteria en gewicht)”. Bovendien staat in die dienstnota onder het onderdeel “test” niet dat men bij de aanvang onmiddellijk in kennis zou worden gesteld van alle gedetailleerde informatie over datum en vorm van de test. Niets verbiedt de overheid om naderhand bijkomende inlichtingen te verschaffen voor zover dit nog tijdig geschiedt wat in casu het geval was.

25. De verzoeker repliceert in zijn memorie van wederantwoord dat het feit dat de “ex post” controle zoveel problemen aan het licht bracht er op wijst dat er geen ernstige “ex ante” controle is gevoerd. Deze onzorgvuldige “ex ante” controle heeft tot gevolg gehad dat het doel van de test, een beoordeling van de mate waarin de deelnemer zich de in de opleiding gedoceerde materie eigen heeft gemaakt, totaal werd gemist. De aanvankelijke test bevatte immers vragen die evenredig waren gespreid over de verschillende modules waardoor de kennis van de deelnemers over deze modules kon worden getoetst. Na de schrapping van de vragen was dat niet langer het geval en heeft de test zijn pertinentie verloren. Waar de verwerende partij betoogt dat het schrappen van de vragen het logische gevolg is van de “ex post” controle en dat dit geenszins leidt tot het verlies van pertinentie van de test, verwijst de verzoeker naar een andere test waarin het OFO heeft geoordeeld dat wanneer er van de 50 vragen na de “ex post” controle nog slechts 28

overbleven, de test niet langer valide was. Verder merkt hij op dat de “ex post” controle niet kan zijn bedoeld om de problemen van een onvoldoende “ex ante” controle op te vangen.

Voorts stelt hij dat de verwerende partij de opmerking negeert dat de verzoeker slechts laattijdig werd geïnformeerd over de vorm van het examen. Nochtans vindt dit steun in het administratief dossier waarin wordt toegegeven dat verkeerdelijk werd meegedeeld dat de hele test een open-boekexamen was maar dat dit een vergissing betrof daar dit alleen voor het gedeelte met de open vragen gold en dat dit pas kort vóór de test (te laat) kon worden rechtgezet. Hij stelt nu dat het feit dat hij pas laattijdig op de hoogte werd gebracht van de aard van de test een belangrijke invloed heeft gehad op zijn voorbereiding omdat een gesloten boekexamen een heel andere voorbereiding vergt dan een open-boekexamen.

Waar de verwerende partij stelt dat het rechtsbeginsel “patere legem quam ipse fecisti” niet van toepassing is omdat het protocolakkoord geen reglement is, repliceert de verzoeker dat de gecertificeerde opleidingen en de daarbij horende tests evenmin hun rechtsgrond vinden in een koninklijk besluit. Nochtans maken gecertificeerde opleidingen volgens artikel 70 en volgende van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel deel uit van het statuut van het overheidspersoneel en komt het, overeenkomstig artikel 107 van de Grondwet, aan de Koning toe om dit statuut te bepalen. Bijgevolg dienen de gecertificeerde opleidingen bij koninklijk besluit te worden vastgesteld en georganiseerd.

### *Beoordeling*

26. In zijn verzoekschrift stelt de verzoeker dat het zorgvuldigheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel geschonden is doordat de bestreden beslissing niet op een correcte feitenvinding berust aangezien na de “ex

post” controle gebleken is dat 9 van de 24 multiple choice-vragen op de één of andere manier niet correct zijn opgesteld.

Hij kan er zich evenwel niet over beklagen dat voor vier van de geviseerde negen vragen de punten sowieso zijn toegekend aangezien hij daar in geen geval nadeel van heeft ondervonden.

Voorts werden inderdaad vijf andere vragen geschrapt, maar door de schrapping zijn deze niet langer voor het resultaat van de test meegeteld zodat de eventuele onzorgvuldigheid bij het opstellen van die vragen geen invloed had op het resultaat van de verzoeker.

Indien naar aanleiding van een “ex post” controle problemen met betrekking tot bepaalde vragen aan het licht komen, is het geenszins onzorgvuldig, integendeel, dat beslist wordt om die vragen te annuleren, in zoverre de test dan nog betrouwbaar en valide is. De verzoeker toont in zijn verzoekschrift het tegendeel niet aan.

27. Ook de onzorgvuldigheid bij de organisatie van de test waardoor aan de Nederlandstalige kandidaten niet alle teksten werden ter hand gesteld die zij nodig hadden om de test te kunnen afleggen werd ondervangen door de annulering van de twee vragen waarvoor die teksten nodig waren. De verzoeker stelt dan ook ten onrechte dat hij de punten voor die vragen heeft verloren nu ze werden geschrapt en er met de bewuste vragen dus geen punten verdiend of verloren konden worden.

28. Voorts voert de verzoeker de schending van het beginsel “patere legem quam ipse fecisti” aan omdat de kandidaten pas drie weken vóór het examen op de hoogte werden gebracht van de datum en de vorm van het examen terwijl in de dienstnota Pow-Dep/06-000336-00 van 6 januari 2006 van de dienst P&O van de FOD Binnenlandse zaken betreffende de inschrijving voor gecertificeerde opleidingen wordt gesteld dat elke kandidaat bij de start van de opleiding een

gedetailleerd opleidingsprogramma krijgt en meer informatie over de vorm en het doel van de test, zoals concrete instructies en correctierooster.

Uit de opmerkingen opgenomen in het docimologisch verslag blijkt inderdaad dat aan de cursisten werd gezegd dat de test de vorm zou hebben van een open-boekexamen, maar dit was gedeeltelijk foutief aangezien dit enkel gold voor het open vragen gedeelte en niet voor de meerkeuzevragen, hetgeen pas drie weken vóór de test werd meegedeeld. Dit is evenwel geen schending van het beginsel “patere legem quam ipse fecisti, want dit beginsel kan alleen worden ingeroepen indien het gaat om een niet nageleefde rechtsregel. De dienstnota waar de verzoeker naar verwijst is wat deze vermeldingen betreft evenwel niet meer dan een inlichting en zeker geen rechtsregel.

29. In zijn memorie van wederantwoord brengt de verzoeker nog een aantal nieuwe argumenten aan. Zo voert hij aan dat er geen ernstige “ex ante” controle van de test heeft plaatsgevonden, dat de test zijn pertinentie heeft verloren door de schrapping van verschillende vragen, dat het pas laattijdig op de hoogte zijn van de aard van de test een grote invloed heeft gehad op zijn voorbereiding en dat de opleiding en de test geen correcte reglementaire basis hebben omdat ze niet bij koninklijk besluit zijn geregeld. Deze argumenten geven telkens een nieuwe feitelijke grondslag aan het middel en dienen aldus beschouwd te worden als nieuwe middelen. Nieuwe middelen kunnen evenwel enkel ontvankelijk voor het eerst in de memorie van wederantwoord worden aangevoerd wanneer zij de openbare orde raken of niet reeds in het verzoekschrift konden worden aangevoerd. Het blijkt niet dat de verzoeker deze nieuwe middelen niet reeds eerder had kunnen aanvoeren.

30. Alleen de kritiek dat de reglementering rond de certificeringstesten bij koninklijk besluit moest zijn vastgesteld en dat het OFO dus onbevoegd is om zelf de regels van die opleidingen en testen te bepalen raakt de openbare orde en kan dus nog ontvankelijk in de memorie van wederantwoord worden aangevoerd.

In het arrest nr. 209.253 van 26 november 2010 inzake Demeulenaere heeft de Raad van State evenwel overwogen dat de organisatie van de certificeringopleidingen en -testen geen materie is die door de Koning moet worden geregeld en dat deze op wettige wijze deze opdracht aan het OFO heeft gedelegeerd. Deze overweging wordt in de onderhavige zaak bijgevalen.

31. Het derde middel is niet gegrond.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep.**

**2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 juni 2011, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

|                        |                  |
|------------------------|------------------|
| André Vandendriessche, | kamervoorzitter, |
| Daniël Moons,          | staatsraad,      |
| Bert Thys,             | staatsraad,      |
| bijgestaan door        |                  |
| Wim Geurts,            | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Wim Geurts**

**André Vandendriessche**